

Številka: 00104-273/2020/5

Datum: 23. 7. 2020

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z gradnjo drugega tira

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) daje Državnemu zboru Republike Slovenije odgovor na pisno poslansko vprašanje, ki se nanaša na gradnjo drugega tira železniške proge Divača - Koper. Vprašanje je postavil poslanec dr. Franc Trček z dopisom DZ št. 020-07/20-845/2 z dne 1. 7. 2020.

Poslanec dr. Franc Trček vladi postavlja vprašanje v zvezi s »smernicami Evropske komisije« in »objektivnimi okoliščinami. Pri tem sprašuje, za katere konkretne smernice Evropske komisije gre in kako se le-te in objektivne okoliščine lahko dodajo v že obstoječi razpis tako, da ga ne bo mogoče izpodbijati.

V zvezi z navedenimi vprašanji vlada pojasnjuje sledeče:

Sklepati je mogoče, da se vprašanje nanaša na Sporočilo Komisije - Smernice o udeležbi ponudnikov in blaga tretje države na trgu javnih naročil EU (UL C št. 271 z dne 13. 8. 2019, str. 43). Tako namreč izhaja iz prvega odstavka 11. člena Interventnega zakona za odpravo ovir pri izvedbi pomembnih investicij za zagon gospodarstva po epidemiji COVID-19 (Uradni list RS, št. 80/20), ki določa, da se navedene smernice uporabljajo v postopkih javnega naročanja.

Kot izhaja iz zgoraj navedenega Sporočila je namen teh smernic med drugim z izboljšanjem razumevanja nekaterih praktičnih vidikov postopkov javnega naročanja, določenih v ustrezni zakonodaji EU, zagotoviti pomoč javnim kupcem (naročnikom), kadar na razpisih sodelujejo tretje države. Hkrati je namen spodbujati načelo, da se v postopkih javnega naročanja poleg cene upoštevajo tudi visoki evropski standardi, zlasti na področjih dela, okolja in sociale, prav tako je treba upoštevati dejstvo, da za ponudnike tretjih držav ne veljajo nujno enako stroga pravila o državnih pomočeh, kakršna se uporabljajo v EU. S tem so torej v pomoč (smernice nimajo narave kogentnih določb) pri zagotavljanju, da se za ponudnike iz EU in tretjih držav, ob upoštevanju EU pravil, uporabljajo enaki ali enakovredni standardi in zahteve. Smernice pojasnjujejo, katera podjetja imajo pravno zagotovljen dostop do evropskega trga javnih naročil ter katera takšnega dostopa nimajo in se zato lahko izključijo iz razpisa. Stopnja uporabe smernic določi naročnik od primera do primera. Eno od stališč smernic je, da ponudnikom iz tretjih držav, ki niso podpisnice Svetovne trgovinske organizacije o vladnih naročilih ali drugih trgovinskih sporazumov z EU, ni (avtomatično) zagotovljen dostop do trga javnega naročanja, kar pomeni, da je naročnik tisti, ki dovoljuje pristop ponudnikov iz tretjih držav. Naročnik lahko na pravno dopusten način dostop ponudnikov iz tretjih držav omeji. Smernice navajajo nekatere pravne podlage, ki že dopuščajo, da se omeji dostop ponudnikov in blaga iz tretjih držav, pri čemer se izpostavljata predvsem institut neobičajno nizke cene in uvajanje strateškega javnega naročanja, ki vključuje ustrezno opredelitev in merjenje kakovosti v postopkih oddaje javnih naročil ter spoštovanje že omenjenih okoljskih, socialnih, delovnopравnih in drugih standardov, ki veljajo za EU. Ob tem pa je treba poudariti, da v skladu s PDEU pravila o javnem naročanju temeljijo na načelu transparentnosti in nediskriminacije, pri čemer pa ne razlikujejo med gospodarskimi subjekti iz EU in gospodarskimi subjekti iz tretjih držav.

Izraz »objektivne okoliščine«, ki ga poslanec navaja, se verjetno nanaša na bistveno spremenjene okoliščine, zaradi katerih je mogoče v skladu z Zakonom o javnem naročanju

zavrnuti vse ponudbe. Takšna odločitev je v pristojnosti naročnika, ki mora o tozadevnih razlogih seznaniti ponudnike.

Na spletni strani družbe 2TDK (<http://www.drugitir.si/novice/2020-01-17-29-prijav-za-glavna-gradbena-dela-15-za-odsek-Divaca-Crni-Kal-in-14-za-odsek-Crni-Kal-Koper>) je navedeno, da je pri javnem naročilu šlo za dvostopenjski postopek, da so v prvi fazi kandidati dokazovali usposobljenost, v drugi fazi pa bo odločala cena ter da bo družba 2TDK izvedla preveritev vseh prijav in postopek nadaljevala skladno z Zakonom o javnem naročanju.